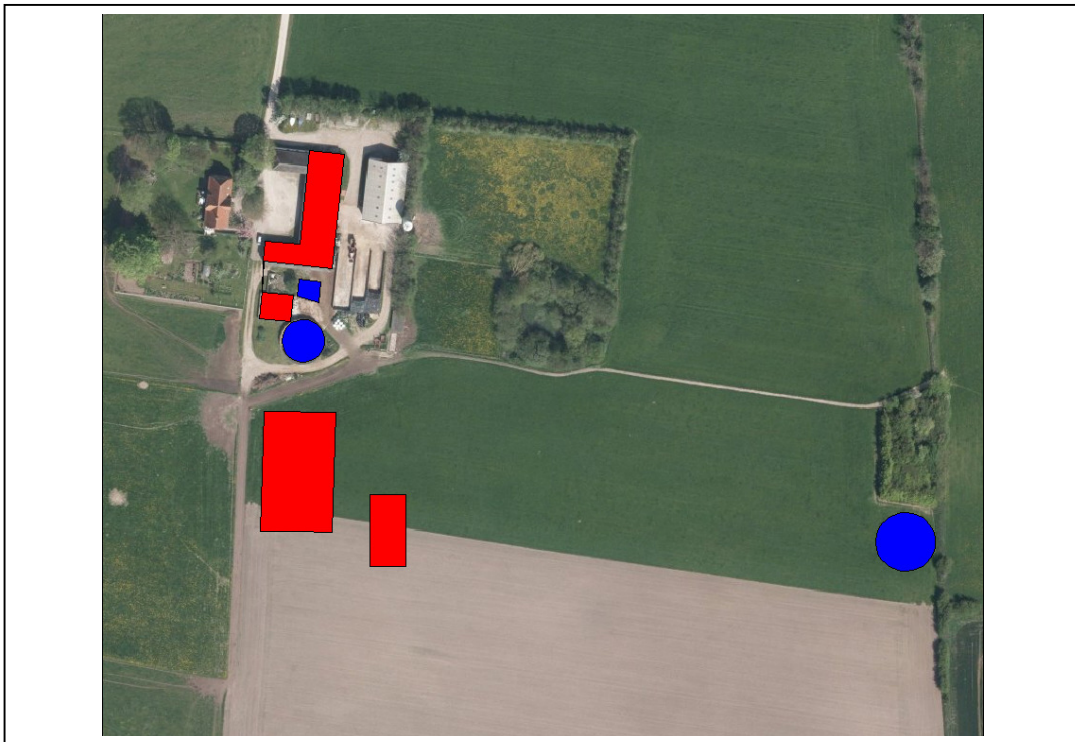

§ 12 MILJØGODKENDELSE af kvægproduktion

Sæbyvej 28
Kirke Hyllinge

LEJRE
KOMMUNE

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af kvægproduktion

Godkendelsesdato: 13. maj 2015

Bedriftens navn: Møllegård

CVR-nr. 20284544

CHR-nr. 10166

Ejendomsnr: 3500003677

Matr. nr: 1h, 4u, 13av og 4a Kirke Hyllinge By, Kirke Hyllinge

Adresse: Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge

Bedriftsejer og ansøger: Henning og Andreas Nielsen

Konsulent: Gefion Miljørådgivning, konsulent Ann Frost, Fulbyvej 15, 4180 Sorø. Tlf.nr.: 21 65 72 31; e-mail: af@gefion.dk

Tilsynsmyndighed: Lejre Kommune

Rådgiver: Grontmij, Susanne Soelberg Carlsen, KS Christina Kittner

Godkendt af: Helen Bovbjerg Sørensen, Lejre Kommune

Ikke-teknisk resumé

Henning og Andreas Nielsen har søgt Lejre Kommune om miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹. Udvidelsen omfatter udvidelse af dyreholdet på ejendommen Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge.

Husdyrbruget ønskes udvidet fra 56 malkekøer plus opdræt, svarende til 104,7 DE til 200 malkekøer (stor race) plus opdræt, svarende til 362,2 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny ko- og kviestald, et malkecenter og en velfærdsafdeling, samt en ny gyllebeholder og 2 ekstra plansiloer. Den ene plansilo er anmeldt og tilladt i 2014 efter godkendelsesbekendtgørelsens § 28.

I de eksisterende stalde renoveres kostalden, som i dag er en bindestald med riste, til sengebåsestald med spaltegulv til kvier.

Ejendommen drives økologisk, og de fleste dyr er udegående indenfor udbringningsarealerne en stor del af året.

Der drives ca. 173,7 ha udbringningsarealer. Arealerne tilføres husdyrgødning svarende til 1,53 DE/ha. Den maksimalt tilladte nitratudvaskning er 43,9 kg N/ha. Den reelle udvaskning er 20 kg N/ha. Den maksimalt tilladte fosforldvaskning er overholdt med 1,3 kg P.

Der fraføres husdyrgødning svarende til 96 DE til en miljøgodkendt ejendom.

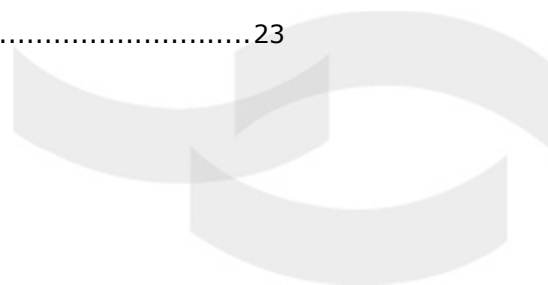
Ejendommen overholder lugtgenekriterierne til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår, der skal sikre, at det miljøgodkendte dyrehold ikke medfører en væsentlig øget virkning på miljøet. På denne baggrund meddeler Lejre Kommune en § 12-godkendelse til det ansøgte projekt på Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge.

¹ Lovbek. nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Indhold

Indledning	6
Læsevejledning	6
Lovgrundlag	7
Afgørelse	7
Høring	8
Offentliggørelse og klagevejledning	9
Vilkår	12
Generelle forhold	12
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
Husdyrhold og staldindretning	13
Miljøteknologi	14
Gødningshåndtering	14
Lugt	15
Støj	15
Lys og støv	15
Oplag af olie og kemikalier	15
Affald	16
Spildevand	16
Skadedyr	16
Drift af udbringningsarealer	16
Uheld og driftsforstyrrelser	17
Egenkontrol	17
Afværgenvilkår for Bilag IV-arter	18
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	19
Driften af husdyrbruget	19
Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	19
Bygningsmæssige ændringer	19
Landskabelige forhold	20
Husdyrproduktionen	22
Staldindretning og rengøring	22
Vand- og energiforbrug	23

Spildevand og overfladevand.....	23
Affald, olie og kemikalier	24
Gødningsproduktion	25
Ammoniak	26
Lugt	30
Støj	30
Støv	31
Transport.....	31
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	33
Uheld og Risici.....	33
Management og egenkontrol	34
Driften af udbringningsarealerne.....	34
Lejre Kommunes samlede vurdering.....	36
Bilag 1 Situationsplan.....	37
Bilag 2 – Lugtkonsekvensområde, 285 meter	38
Bilag 3 - Beregning af gødningsproduktion og opbevaringskapacitet.....	39
Bilag 4 – Beregning af BAT-niveau for ammoniakemission	40
Bilag 5 Oversigtskort – Ejede og forpagtede arealer	41
Bilag 6 Beskyttede naturtyper indenfor 1000 meter fra anlægget.....	42
Bilag 7 Notat om mulige afværgevilkår, Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge	43
Bilag 8 Gefions høringssvar vedr. afværgeforanstaltninger i forhold til Bilag IV-arter	48
Bilag 9 Lejre Kommunes bemærkninger til Gefions høringssvar vedr. afværgeforanstaltninger i forhold til Bilag IV-arter	51

Indledning

Henning og Andreas Nielsen har ansøgt om en § 12 miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Sæbyvej 28, 4070 Lejre.

Ansøger ønsker at udvide det nuværende dyrehold **fra** 14 årsopdræt (0-6 mdr.), 26 tyrekalve (40-55 kg), 50 årskvier (6-24 mdr.) og 56 malkekøer **til** 55 årsopdræt (0-6 mdr.), 110 tyrekalve (40-60 kg), 160 årskvier (6-24 mdr.) og 200 malkekøer. Alle køer og opdræt er af tung race. Udvidelsen af dyreholdet svarer til en udvidelse **fra** 104,71 DE **til** 362,18 DE jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen².

Der er ikke tidligere udarbejdet miljøgodkendelse eller VVM-screening af husdyrproduktionen.

Til ejendommen hører et udbringningsareal på 173,75 ha ejet/forpagtet areal, som også afgræsses af en del af dyreholdet 3-6 måneder årligt. Der afsættes desuden 96 DE kvæggylle til aftalearealer tilhørende Hjørnegårdsvej 1, der i forvejen er miljøgodkendt efter husdyrgodkendelseslovens bestemmelser.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår for afgørelsen står først. Derefter følger en miljøteknisk beskrivelse af det ansøgte projekt, samt Lejre Kommunes vurdering af projektets miljøpåvirkninger.

Den miljøtekniske vurdering er kommunens redegørelse for og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelse er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-væsentlige gener for omgivelserne begrænses. Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning og supplerende oplysninger.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i sagens behandling:

- Ansøgning nr. 61.057 af 26. marts 2015, version 5 med tilhørende bilag
- Supplerende oplysninger frem til 17. marts 2015
- Referat fra Udvalget for Teknik- & Miljø d. 4. februar 2015
- Konsekvensvurdering for Bilag IV-arter (i endelig afgørelse)

² Bek. nr. 853 af 30/6-14 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Bilag 1, afsnit G.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse m.v. af husdyrbrug³ samt miljøstyrelsens digitale vejledning⁴. Da størrelsen af det ansøgte dyrehold overstiger 250 DE i kvæg behandles ansøgningen efter § 12, stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven.

Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i habitatbekendtgørelsen⁵. Ifølge denne skal kommunen, før der træffes afgørelse om udvidelse af et husdyrbrug, foretage en vurdering af om projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura2000-område væsentligt.

Afgørelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Lejre Kommune hermed miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12 til en husdyrproduktion med 55 årsopdræt (0-6 mdr.), 110 tyrekalve (40-60 kg), 160 årskvier (6-24 mdr.) og 200 malkekøer, svarende til 362,18 DE på Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge. Der meddeles desuden dispensation efter husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 fra afstandskrav til naboskel for placering af ny gyllebeholder på maksimalt 4.000 m³ i landzone.

Miljøgodkendelsen og dispensationen fra afstand til skel meddeles på nedenstående vilkår. Det er Lejre Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske omlægning til konventionel landbrugsdrift, udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af, tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven samt afledning af spildevand og overfladevand efter

³ Bek. nr. 1283 af 8/12-2014 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

⁴ <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

⁵ Bek. nr. 408 af 1/5-2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Miljøbeskyttelsesloven og vejtilslutningstilladelse efter Vejloven) skal søges separat, og der skal bl.a. indhentes byggetilladelse inden byggeriet må igangsættes.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud. Derved bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2023.

Med venlig hilsen

Helen Bovbjerg Sørensen
Biolog, Lejre Kommune

Høring

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentligt annonceret på Lejre kommunes hjemmeside i perioden 30. juni 2014 til 14. juli 2014. Der indgik ingen kommentarer til ansøgningen.

Lugtkonsekvensområdet for husdyrproduktionen er beregnet til 285 meter, hvorfor beboelser indenfor denne afstand anses som parter i sagen.

Udkast til miljøgodkendelse har i perioden 27. marts 2015 til 8. maj 2015 været i 6 ugers høring hos ansøger, ansøgers konsulent og sagens øvrige parter. Der indkom bemærkninger fra ansøger konsulent, Gefion, i forbindelse med partshøringen. Bemærkningerne omhandler afværgevilkaarne i forhold til Bilag IV-arten Stor vandsalamander. Bemærkningerne fra Gefion er vedlagt i bilag 8. Lejre Kommunes bemærkninger og vurdering i forhold til høringssvaret i vedlagt i bilag 9. Gefion har i mail af 7. maj 2015 til Lejre

Kommune bemærket, at det stadig er deres vurdering, at det er langt fra proportionelt også at stille vilkår om et erstatningsvandhul.

Offentliggørelse og klagevejledning

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering på Lejre Kommunes hjemmeside den 18. maj 2015.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrgodkendelsesloven, kan, inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. senest den 15. juni 2015 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

Hvis du ønsker at klage, skal du klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Vejledning om gebyrbetalingen m.v. kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales blandt andet, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi
- klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Jf. husdyrlovens § 81, stk. 1 har en evt. klage ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal

fremhæves, at en evt. udnyttelse af godkendelsen inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

En godkendelse, der indeholder vilkår omkring placering af byggeri i landzone, må ikke udnyttes før klagefristens udløb, jf. husdyrgodkendelseslovens § 81, stk. 3.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Udkast til afgørelse er fremsendt til (høring):

- Henning og Andreas Nielsen, Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge
- Gefion Miljørådgivning, Fulbyvej 15, 4180 Sorø Att. Ann Frost
- Per Mikael Thomsen, Hjørnegårdsvej 1, 4070 Kirke Hyllinge
- Ingrid Marie Larsen, Sæbyvej 31, 4070 Kirke Hyllinge
- Niels Jørgen Jensen, Sæbyvej 44, 4070 Kirke Hyllinge
- Kirke Hyllinge sogns Kirkekasse, v/Else Thomsen, Stationsvej 11, 4070 Kirke Hyllinge (vedr. bortforpagtet jord på Bygaden 33, 4070 Kirke Hyllinge, matr. nr. 2e og 1a, Kirke Hyllinge By, Kirke Hyllinge)
- Kirke Hyllinge Idrætsforening, v/Brian Hansen, Tranemosen 2b, 4070 Kirke Hyllinge (vedr. bortforpagtet jord på Stationsvej 16, 4070 Kirke Hyllinge, matr. nr. 13ar, Kirke Hyllinge By, Kirke Hyllinge)
- Leif Frank Jakobsen, Gershøjvej 2, 4070 Kirke Hyllinge
- Jørgen Nielsen, Sæbyvej 26, 4070 Kirke Hyllinge

Modtagere af kopi af afgørelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- De ovenfor nævnte parter
- Miljøministeren: Højbro Plads 4, 1200 København: E-mail: mim@mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S: E-mail: sst@sst.dk
- Embedslægeinstitutionen: Rolighed 7, 2. sal, 4180 Sorø, E-mail: sjl@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia: e-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening Lejre; dnlejrre-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - Lejre; lejre@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Michael Hemmingsen, Agervej 12, 4400 Kalundborg; mkh@ka-net.dk
- Friluftsrådet, v/ Kredsformand Tove Binzer, Hjortemarksvej 4, Kisserup, 4330 Hvalsø; tove.binzer@gmail.com

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post: fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K. E-post: dbotf@mail.tele.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
- Roskilde Museum, Munkebro 2, 4000 Roskilde; roskildeuseum@roskilde.dk

Vilkår

Vilkår for miljøgodkendelse af husdyrproduktion på Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge:

Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge, herunder samtlige arealer, inkl. udbringningsarealer (bilag 5), der er tilknyttet husdyrproduktionen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal senest en måned efter ændringen meddeles skriftligt til Lejre Kommune.
3. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år regnet fra den 18. maj 2015. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4. Den nye kostald (ST-216.539) skal indrettes med sengestald med fast gulv, 2 % hældning, dræn i siden og skrabning hver 2. time. Velfærdsstalden (ST-236.669) må indrettes med dybstrøelse på hele arealet.
5. Nye stalde skal opføres i de materialer, dimensioner og farvevalg, der er beskrevet i godkendelsens afsnit "landskabelige forhold", og placeres maksimalt 20 meter fra eksisterende anlæg som angivet på bilag 1.
6. Ny plansilo skal placeres øst for eksisterende plansiloer som angivet på bilag 1.
7. Ny gyllebeholder i landzone (LA-147.588) på 4.000 m³ skal placeres på matrikel 4a Kirke Hyllinge By, Kirke Hyllinge som vist på bilag 1 i en afstand af mindst 5 meter fra naboskel til matr. nr. 7a Sæby By, Sæby. Gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for ejendommens drift.
8. Byggeriet af den nye gyllebeholder må ikke medføre beskadigelser eller andre fysiske ændringer af det beskyttede sten – og jorddige mellem matr. nr. 4a Kirke Hyllinge By, Kirke Hyllinge og matr. nr. 7a, Sæby By, Sæby.
9. Der skal vedvarende være afskærmende beplantning bestående af et 15 meter bredt og 3 meter højt bælte af løvfældende træer og buske syd og vest for den nye gyllebeholder. Beplantningsbæltet skal bestå af hjemmehørende arter, gerne sammensat af forskellige typer buske og træer, af den type som også optræder i læhegnene i området.

Beplantningen skal etableres som markeret på vedlagte bilag 1, og den skal i sin helhed bevares og vedligeholdes. Ny beplantning skal etableres i den først kommende plantesæson. Bevoksningen, som ligger lige nord for den kommende gyllebeholder, må ikke fjernes, da den afskærmer beholderen mod nord.

Husdyrhold og staldindretning

10. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må på årsplan ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel. Ved ændringer i beregning af dyreenheder er det antallet af individer, der er givet miljøgodkendelse til.

Stald	Dyrehold	Staldsystem	Vægt/alder/ ydelse	Antal individer	Græsning indenfor udbringningsareal	DE*
Eksisterende	Kvier (tung race)	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl ell. ringkanal)	6 - 21 mdr.	55	6 mdr.	24,72
Eksisterende	Kvier (tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	6 - 21 mdr.	80	6 mdr.	35,95
Ny (ST- 216.539)	Malkekøer (tung race)	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, dræn i siden, skrabning hver 2. time	9.517 kg EKM (normtal)	180	3 mdr.	243,24
Ny (ST- 216.539)	Kvier (tung race)	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, dræn i siden, skrabning hver 2. time	21 - 23 mdr.	20	3 mdr.	11,85
Ny (ST- 236.669)	Småkalve (tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	0 - 6 mdr.	55	-	14,86

Ny (ST- 236.669)	tyrekalve (tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	40 - 60 kg	110	-	1,44
Ny (ST- 236.669)	Malkekøer (tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	9.517 kg EKM (normalt)	20	3 mdr.	27,03
Ny (ST- 236.669)	Kvier (tung race)	Dybstrøelse (hele arealet)	23 - 24 mdr.	5	-	3,09
I alt						362,47

*Bilag 1 afsnit G i bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014, husdyrgødningsbekendtgørelsen

11. Dyreholdet skal som minimum på græs jf. skema i vilkår 10, og af hensyn til sikring af egnede levesteder for Bilag IV-arter skal ansøgningens mark 5-1 umiddelbart øst for plansiloerne hvert år indgå som en del af græsningsarealet.

Miljøteknologi

12. Gangarealet i den nye kostald (stald ST-216.539) skal hver dag skrubes med stationær spalteskraber mindst hver 2. time. I den periode hvor malkekvæget er på græs, skal der foretages skrabning hver 4. time i tidsrummet kl. 18 - 06.
13. Tværgange der ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange. Der skal dagligt føres logbog herom.
14. Skraberens skal være forsynet med timer.
15. Spalteskraberen i den nye kostald (ST-216.539) skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Gødningshåndtering

16. Gylletilførsel til ny gyllebeholder i landzone skal ske via trykledning fra staldanlægget. Trykledningen skal udføres i henhold til landbrugets byggeblad 103.05-04 om rør og pumpeledninger fra stald til lager.
17. Gylleudbringning fra gyllebeholderen i landzone skal så vidt muligt ske med selvkørende udlægger.
18. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

19. Mindst 86 % af husdyrholdets producerede dybstrøelse, svarende til 810 m³ (475 tons), skal udbringes direkte fra stald til mark.

Lugt

20. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes rene.
21. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Støj

22. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen og derefter gennemføre denne
23. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at støjkrav, jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj, er overholdt.
24. Støjmåling kan maksimalt kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende, med mindre der er konstateret overtrædelse af gældende regler/(vilkårsbestemte) støjgrænser. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger herom.

Lys og støv

25. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
26. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.
27. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

28. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.

29. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med fald, fordybning eller opkant, således at en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
30. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

31. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
32. Bedriftens farlige affald skal sorteres og skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
33. Der må i tidsrummet indtil afhentning af døde dyr ikke opstå uhygiejniske forhold omkring opbevaringspladsen, herunder adgang for omstrejfende dyr.

Spildevand

34. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt, fast plads, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder.

Skadedyr

35. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
36. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
37. Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levemuligheder for rotter.

Drift af udbringningsarealer

38. Der må på bedriftens egne udbringningsarealer (173,75 ha ejet/forpagtet areal) maksimalt udbringes 165,3 DE kvæggylle og -dybstrøelse samt 100,86 DE fra afgræsning af arealer, svarende til 1,53 DE/ha. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 5.
39. Der skal afsættes 96 DE kvæggylle til aftalearealer (9.450 kg N og 1.385 kg P).
40. Der skal på alle ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer anvendes et sædskifte med et maksimalt udvaskningsindeks på 92.

Uheld og driftsforstyrrelser

41. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende, skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gylle til drænsystemet.
42. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden inden nybyggeriets ibrugtagelse.
43. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen.
44. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm., og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, o.l.

Egenkontrol

45. Dokumentation for overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførselsaftaler af mindst 1 års varighed, indsendte gødningsregnskaber m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
46. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
47. Enhver form for driftsstop af spalteskraber skal noteres i logbog, og tilsynsmyndigheden skal orienteres ved driftsstop af varighed på mere end 7 dage.
48. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at spalteskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
49. Der skal som dokumentation for, at husdyrgødning fraføres til græsningsarealer, føres register over dyr på græs, græsningsperiode og græsningsareal. Dokumentationen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
50. Der skal mindst to gange årligt udarbejdes foderplan for optimering af effektivitet og miljø.

Afværgesvilkår for Bilag IV-arter

51. Forbedring af det eksisterende vandhul

- Vandhullet ryddes for vedplanter mod øst, syd og vest.
- Der foretages årligt en nænsom fjernelse af opvækst af vedplanter på de ryddede brinker.

52. Etablering af nyt vandhul

- Der etableres et nyt vandhul på 5-800 m², max. dybde 80-100 cm og bredhældning 1:5 eller fladere.
- Vandhullet placeres på vestsiden af det eksisterende levende hegn ca. 200 meter øst for ejendommen, og optimalt indenfor 500 meter fra eksisterende vandhul.
- Vandhullet placeres i umiddelbar tilknytning til det levende hegn, og det anbefales at lade vandhullet indgå i græsningsareal.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

I det følgende er der foretaget en vurdering af de miljøparametre, som påvirkes ved den ansøgte udvidelse af produktionsanlægget.

Driften af husdyrbruget

Driften på ejendommen i dag består af malkekøer med opdræt. Der ønskes en udvidelse af antallet af malkekøer og opdræt. Ejendommen drives økologisk, hvorfor dyrene er udegående en stor del af året.

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Der er ingen bygge- og beskyttelseslinjer eller fredninger i området. I det østlige matrikelskel på matr. 4a Kirke Hyllinge By, Kirke Hyllinge er der udpeget et beskyttet dige. Diget vil ikke blive påvirket af byggeriet. Der er stillet vilkår om, at diget ikke må beskadiges ved opførelsen af den nye gyllebeholder i landzone. I forbindelse med sagsbehandlingen er det blevet bemærket, at der er registreret to stendiger syd for matr. nr. 4a. På luftfoto er det dog konstateret, at disse er fjernet, før beskyttelsen af jord- og stendiger trådte i kraft i 1992. Kulturarvsstyrelsen er blevet underrettet om fejlregistreringerne.

Bygningsmæssige ændringer

Gården har oprindeligt ligget i Kirke Hyllinge og er flyttet ud i forbindelse med udskiftningen i år 1800. Ejendommens jorder udgør stadig en del af stjerneudskiftningsstrukturen. Ejendommens hovedbygninger er opført i 1914 og danner tilsammen en firelænget gårdstruktur bestående af et fritliggende stuehus og en trelænget driftsbygning. Herudover er der en driftsbygning fra år 1997, en gylletank og en plansilo.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny kostald, en malkestald og en velfærdsafdeling, samt en ny gyllebeholder på 4.000 m³ og 2 ekstra plansiloer, hvoraf den ene allerede er godkendt ved anmeldelse i 2014. Den nye plansilo opføres ca. 35 meter fra vandhullet øst for anlægget. Afstandskravet på 15 meter er derfor overholdt.

Den nye gyllebeholder ønskes placeret fritliggende i forbindelse med læhegnet i skellet til nabo mod øst. Den ønskes placeret mindre end 30 m fra naboskel, hvorfor der søges om dispensation fra afstandskravet. Beholderen ønskes placeret i umiddelbar tilknytning til den eksisterende vildtremise, ca. 230 m syd for Sæbyvej. Der vil blive etableret en ny vej ind til gyllebeholderen, og der vil blive plantet afskærmende beplantning omkring beholderen. Situationsplan for ejendommen er vist i bilag 1.

Ansøger oplyser, at gyllebeholderen ønskes placeret det pågældende sted ud fra et ønske om, at gyllen fremover let kan bringes ud til de omkringliggende udbringningsarealer. På den pågældende placering er det f.eks. muligt at pumpe gyllen direkte til selvkørende udlægger på stort set alle de omkringliggende arealer (det er muligt at føre et rør under Sæbyvej). Placeringen muliggør en lettere og kortere adgang til gyllebeholderen fra ca. 80-100 ha af udbringningsarealerne. Med den ønskede placering reduceres desuden kørsel med gylle, samt omkostningerne til udbringningen. Selvkørende udlægger og nem adgang til gyllebeholderen vil betyde, at generne fra transport med gyllen på offentlig vej reduceres væsentlig.

Placeringen af gyllebeholderen i landzone anses som et principielt spørgsmål i Lejre kommune, og er derfor behandlet på Teknik & miljøudvalgsmødet d. 4. februar 2015. På mødet blev det besluttet, at gyllebeholderen kan placeres i landzone under forudsætning af, at der stilles vilkår omkring beplantning om gyllebeholderen, og at beholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for ejendommens drift.

Lejre Kommune anbefaler, at der etableres et læhegn på vest siden af de nye driftsbygninger, for at afskærme mod vest.

Med undtagelse af afstand til naboskel overholder det ansøgte byggeri og udvidelse af dyrehold alle afstandskrav i husdyrlovens §§ 6 og 8.

Der meddeles dispensation til afstandskravet på 30 meter fra naboskel på matr. nr. 7a og 8a, Sæby By, Sæby, jf. husdyrlovens § 9, stk. 3 i forbindelse med opførelsen af ny gyllebeholder. Matr. nr. 7a ejes af Ingrid Marie Larsen, Sæbyvej 31, 4070 Kirke Hyllinge. Matr. nr. 8a ejes af Niels Jørgen Jensen, Sæbyvej 44, 4070 Kirke Hyllinge. Dispensationen meddeles, da gyllebeholderen med den ansøgte placering ligger langt væk fra (mere end 300 meter) boligen på matr. 7a Sæby By, Sæby samtidig med at gyllebeholderen ikke kan ses fra naboejendommen.

Der er stillet vilkår til beplantning omkring gyllebeholderen, samt at beholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for husdyrproduktionen i henhold til beslutningen på udvalgsmødet.

Landskabelige forhold

Ejendommen er beliggende øst for og i umiddelbar nærhed til Kirke Hyllinge. Området er højt beliggende, let kuperet med bløde afrundede bakker, forholdsvist åbent og kun afbrudt af mindre grupper af spredt beplantning og levende hegn enkelte steder.

Landskabet er karakteriseret ved få men store gårde og enkelte mindre husmandssteder mellem de dyrkede eller afgræssede flader. Der er ingen dominerende eller meget store anlæg eller bygninger, ligesom der ikke ses spredt bebyggelse i området.

Ejendommen er beliggende i et område som i Lejre Kommuneplan 2013 er udpeget som et værdifuldt landbrugsområde. Området er ikke udpeget med landskabelige eller kulturhistoriske værdier. Ejerlauget er ikke udpeget som kulturmiljø.

Eksisterende stalde

Den eksisterende kostald er opført i hvidkalkede mursten med gråt eternittag og rød trempel.

Tagflade: Grå eternittag

Taghældning: ca. 15-20 grader.

Højde på bygning: ca. 8 m.

Sidehøjde: ca. 4 m.

Grundplan stald: ca. 850 m².

Foderlade:

Den oprindelige foderlade er opført i hvide stålplader med rød trempel og grå fibercement tagplader.

Grundplan foderlade: Ca. 400 m².

Gastæt silo:

Den eksisterende gastætte silo opført umiddelbart øst for foderladen er ca. 14 m høj.

Nye stalde:

Kostald:

Den nye stald skal opføres i hvide sandwichplader med røde gavltrekanter.

Der skal være åbne sider, evt. med gardiner. Taget skal være gråt eternit, så det stemmer overens med de oprindelige bygninger på ejendommen.

Malkecenter:

Det nye malkecenter skal opføres i hvide sandwichplader med røde gavltrekanter. Taget skal være gråt eternit, så det stemmer overens med de oprindelige bygninger på ejendommen.

Husdyrproduktionen

Husdyrbruget ønskes udvidet fra 56 malkekøer plus opdræt, svarende til 104 DE. Kvierne er på græs indenfor udbringningsarealet i 6 måneder årligt, mens malkekøerne er på græs indenfor udbringningsarealet i 3 måneder årligt.

Det samlede dyrehold i ansøgt drift består af:

- 200 årskøer, tung race (9.517 kg mælk pr. årsko (norm))
- 160 årsopdræt, tung race (5-24 mdr.)
- 55 årsopdræt, tung race (0-6 mdr.)
- 110 producerede tyrekalve, tung race pr. år (40-60 kg)

svarende til 362,18 DE

Der fodres i henhold til normtal. Korn opbevares i gastæt silo ved kornladen. Tilskudsfoder mv. opbevares i foderlade. Ensilage opbevares i eksisterende plansiloer og to nye plansiloer. Halm opbevares i foderladen.

Dyreholdets sammensætning og placering er af stor betydning for miljøpåvirkningen fra ejendommen. Der er derfor stillet vilkår omkring dyreholdets størrelse og afgræsning af arealer.

Lejre Kommune vurderer, at der anvendes BAT for foderopbevaring, da foder opbevares i halmlade og plansiloer med afløb til opsamlingsbeholder.

Staldindretning og rengøring

Den nye kostald indrettes med 200 sengebåse med fast gulv, 2 % hældning, og skrabning hver 2. time. Derudover bygges i tilknytning hertil en malkestald og et velfærdsområde med dybstrøelse til kælvbokse, sygebokse, småkalve, tyrekalve, m.v. Ved de eksisterende bygninger opføres en kviestald, på samme placering som en gammel plansilo.

De nuværende stalde bliver renoveret i forbindelse med udvidelsen. Den gamle bindestald med riste, hvor køerne går i dag, ændres til sengestald med spalter til kvier. Den nuværende fuldspaltestald, hvor løbekvierne går nu, ændres til dybstrøelse. Herudover inddrages en del af de eksisterende plansiloer til dybstrøelsesstald til kvier. Der vil blive lavet tag over den del af plansiloen, hvor dyrene skal gå. Plansiloen er indrettet med fast bund og afløb til gyllebeholder.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Staldene med gyllesystem rengøres med spalteskraber mens dybstrøelsesstalde udmuges én gang årligt. Malkeanlæg og køletank rengøres

med midler fra firmaet Ecolab: MEPA Clean, MEPA SUR, MEPA cip eller lignende.

Lejre Kommune vurderer at staldsystemerne har stor betydning for ammoniakemissionen fra ejendommen. Der er derfor stillet vilkår til det anvendte staldsystem i den nye kostald. Det anvendte staldssystem, drænet gulv med 2 % hældning og skrab hver 2. time, anses som BAT, da det har en lavere ammoniakemission end referencestaldsystemet sengestald med spalter (kanal, linespil).

Vand- og energiforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra eget vandværk. Der er lavet en ny boring i 2009/2010. Det årlige vandforbrug forventes øget fra 2.000 m³ til 10.000 m³. Der kræves ny vandindvindingstilladelse.

Elforbruget på ejendommen forventes øget fra et årligt forbrug på 40.000 kWh til et årligt estimeret forbrug på 160.000 kWh.

Dieselforbruget forventes at stige fra 8.500 liter til 17.000 liter årligt.

Lejre kommune vurderer, at energiforbruget og dieselforbrug svarer til det forventelige for en ejendom af denne størrelse, og der er derfor ikke stillet vilkår omkring energi- og dieselforbrug. Vandindvinding reguleres i henhold til vandforsyningsloven. Der er derfor ikke stillet vilkår i forhold til vandindvinding i denne miljøgodkendelse.

Spildevand og overfladevand

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderen. Begge dele er medregnet som normtal i gødningsberegningen.

Rengøring af maskiner foregår på plansiloområdet, hvorfra der er opsamling til gyllebeholder.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Der afledes tagvand fra eksisterende bygninger til markdræn.

Sanitært spildevand afledes til dræn via septiktank/nedsivningsdræn (kommunal tømningsordning).

Ejendommens spildevandsmængder er estimeret i skema herunder.

	Før udvidelsen	Efter udvidelsen	Ledes til
Vaskevand fra	168 m ³	600 m ³	Gyllebeholder

stalde (3 m ³ pr ko)			
Vaskevand (maskiner)	25 m ³	25 m ³	Gyllebeholder
Vand til øvrige formål (toilet og bolig)	170 m ³	170 m ³	Nedsivningsanlæg og herfra videre til dræn
Regnvand på tage og befæstede arealer (estimeret)	2.500-3.000 m ³	6.000-7.000 m ³	Afledes til markdræn (kræver særskilt tilladelse fra Lejre Kommune)

Affald, olie og kemikalier

Døde dyr opbevares på fast areal med presenning. Døde dyr afhentes af DAKA i hverdage indenfor 24 timer efter anmeldelse. Afhentningstidspunktet er normalt indenfor almindelig arbejdstid. Døde dyr forventes at stige fra 2 køer og 5 kalve årligt til ca. 6 køer og 15 kalve årligt.

Placering af døde dyr fremgår af vedlagte beliggenhedsplan.

Beskrivelse af fast affald

Fast affald + EAK-kode	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, diverse Småt brændbart 15 01 01	500 kg	800 kg	I beholder ved den eksisterende kostald	Ugentlig tømning gennem kommunens erhvervsaffaldsordning
Plastik fra ensilage 15 01 02	3.000 kg	3.000 kg	I container ved den eksisterende kostald	Afhentes af vognmand

De affaldstyper, der er nævnt i ovenstående tabel afleveres til storskrald eller til den kommunale erhvervsaffaldsordning, hvor mest muligt genanvendes. Herudover afleveres fx. glas og metal til genbrugsstation eller lignende. Generelt forsøges det, at genanvende råstoffer og hjælpestoffer, således, at forbruget mindskes og mængden af affald derved også reduceres. Fx. genanvendes vand fra køling af mælk til drikkevand og vaskevand. Det tænkes ind at anvende teknikker og teknologier, der reducerer affaldsmængden på ejendommen i forbindelse med udskiftning af diverse materiel.

Lejre Kommune vurderer, at det er BAT at sortere og genanvende affald i videst muligt omfang, herunder at affaldet bortskaffes til godkendt modtager.

Der er derfor stillet vilkår omkring dokumentation for korrekt affaldsbortskaffelse. Af hensyn til beskyttelse af jord og grundvand er der desuden stillet vilkår omkring opbevaring af farligt affald.

Beskrivelse af pesticider

Ejendommen drives økologisk og opbevarer og bruger derfor ikke pesticider. En evt. omlægning til konventionel husdyrproduktion kræver fornyet vurdering af Lejre Kommune. Der er derfor ikke stillet vilkår omkring pesticider.

Beskrivelse af kemikalier generelt

Der bruges rengøringsmidler til rengøring af malkeanlægget. Rengøringsmidlerne opbevares ved malkestalden. Overjordisk olietank til diesel står i foderladen.

Type + EAK-kode	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler 15 01 10	0 stk.	0 stk.	-	-
Sprøjtemiddelrester 02 01 08	0 l	0 l	-	-
Spildolie 13 02 05	200 l	200 l	Tønder på fast gulv i laden	Afhentes af DOG
Jern/metal 02 01 10	0-1.000 kg	0-1.000 kg	Jernbeholder	Afhentes af/afleveres til produkthandler efter behov
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker) 18 02 02	0-5 kg	0-5 kg	I beholder i staldkontoret	Dyrlæge
Andet	/	/	/	/

Lejre kommune vurderer, at diesel og kemikalier kan udgøre en trussel for jord og grundvand. Der er derfor stillet vilkår omkring opbevaring af olie og kemikalier, samt vilkår om at tankning skal ske på tæt belægning.

Gødningsproduktion

Dyreholdet producerer gylle og dybstrøelse til udbringning på ejendommens arealer.

I henhold til kapacitetsberegningens standard medfører den ønskede produktion årligt 4.415 m³ flydende husdyrgødning inkl. spildevand. Der ønskes mulighed for opbevaring af gylle produceret på andre ejendomme, svarende til en samlet opbevaring af gylle på 5.100 m³. Ejendommens gyllebeholder er på 1.100 m³ og i forbindelse med udvidelse opføres en ny gyllebeholder i landzone på 4.000 m³. Dermed har ejendommen en opbevaringskapacitet på ca. 12 måneder.

Derudover produceres der årligt ca. 580 tons dybstrøelse jf. normtal (985 m³). Størstedelen af dybstrøelsen køres direkte ud, svarende til 86 %. Resten opbevares på møddingsplads indtil udbringning, svarende til 80 tons/135 m³ dybstrøelse. Beregning af gødningsproduktion og opbevaringskapacitet er vedlagt som bilag 3.

Lejre Kommune vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet den producerede gødning opbevares i gyllebeholdere med flydelag og på møddingsplads med fast bund. Gyllebeholderne er omfattet af den obligatoriske beholderkontrol. Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, også til opbevaring af husdyrgødning fra andre produktioner. Der er ikke stillet vilkår omkring opbevaringskapacitet og håndtering af husdyrgødning, da dette er omfattet af den generelle lovgivning. Der er dog stillet vilkår om en årlig tømning og inspektion af gyllebeholderne.

Ammoniak

Generel reduktion

Det generelle ammoniakreduktionskrav er i den generelle lovgivning fastsat til 30 %. Af beregningerne i ansøgningen fremgår det, at ejendommens samlede ammoniakemission fra stald og lager er beregnet til 1.587 kg N/år. Det fremgår desuden, at ammoniakemissionen reduceres med ca. 130 kg N/år ud over den lovpligtige reduktion på 30 %.

Lejre Kommune vurderer, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt ved valg af staldsystem med dræn og skraber samt direkte udbringning og nedfældning af 86 % af dybstrøelsen. Der er derfor stillet de nødvendige fastholdelsesvilkår omkring staldsystem, spalteskraber og direkte udbringning af fast husdyrgødning.

Individuel ammoniakreduktion

I beregningen af ammoniakdeposition på omkringliggende naturområder er der i forhold til ammoniakemissionen fra ejendommen indregnet et ekstra ammoniakbidrag fra opbevaring af husdyrgødning fra andre produktioner. Der er dermed taget udgangspunkt i en opbevaring af 115 % husdyrgødning i

ejendommens beholdere og en samlet ammoniakemission fra ejendommens stalde og lagre på ca. 1.635 kg N/år.

Nærmeste naturområde beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 er en sø umiddelbart øst for ejendommen. Der ligger desuden et overdrev ca. 850 meter nord for ejendommen. Ansøger har endvidere beregnet ammoniakdeposition på to naturområder længere væk end 1.000 meter fra ejendommen. Resultaterne af beregningerne af ammoniakdepositionen på de omkringliggende naturområder fremgår af nedenstående tabel.

Naturtype	Kategori	Afstand (meter)	Mer-deposition	Samlet deposition	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Sø	-	90	5,6	9,1	-
Overdrev, N	3	850	0,0	0,0	15-25
Mose, Ø (rigkær)	3	1.050	0,0	0,1	15-25
Overdrev, Ø	3	1.400	0,0	0,0	15-25

Baggrundsbelastningen i området er vurderet til 11,5 kg N/ha/år. Det følger af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3, at der ikke kan stilles krav om afværgetiltag ved en merdeposition til kategori 3 natur under 1,0 kg N/ha/år, idet miljøstyrelsen vurderer, at en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år ikke har en negativ påvirkning af naturområder.

Sø umiddelbart øst for ejendommen og Bilag IV-arter

Lejre Kommune har besigtiget søen øst for ejendommen den 14. maj 2014, hvor det blev konstateret, at vandkvaliteten i vandhullet var særdeles god. Der var en god del larver af stor vandsalamander, og der er altså tydelig indikation på, at arten er ved/i vandhullet, og har ynglesucces her. Vandhullet er et typisk vandsalamander-levested. Søen er et (tidligere) kreaturvandingssted med græssede, ugødskede, usprøjtede arealer omkring til fødesøgning og sommerophold, træopvækst og henfaldne gamle træer til vinterhiet, og uden tillædning af markdræn mv.

Da der for anlægget er beregnet en væsentlig merdeposition til søen på 5,6 kg N/ha/år er der foretaget uvildig levestedsanalyse og vurdering af nødvendige afværgetiltag til sikring af lokaliteten, samt sikring af områdets bestand af Stor Vandsalamander, som er beskyttet i henhold til Habitatdirektivets Bilag IV (endeligt notat er ikke udfærdiget, foreløbigt notat findes i bilag 7).

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at det ved en merbelastning på > 1 kg N/ha/år ikke udelukkes, at der vil ske en påvirkning af levesteder for Bilag IV-padder. Selve vandhullerne er for de flestes vedkommende ikke i sig selv følsomme for N-ammoniak og har ingen fastsat tålegrænse. Ved en belastning på mere end 1 kg N/ha/år er der derimod mulighed for bredvegetationen vil ændres som følge af næringsberigelsen. Dette kan medføre en væsentlig øget tilgroning af bredzonen, hvilket vil påvirke ynglebetingelserne for padderne i vandhullet.

Da vandhullerne i området ikke er tætliggende og da de ikke er forbundet med et levende hegn eller lignende, vurderes det, at paddernes vandring i området er begrænset. Det er derfor vigtigt i første omgang at opretholde de enkelte bestande, men også at give dem mulighed for i højere grad at vandre mellem mulige ynglelokaliteter og rasteområder.

Det er kommunens vurdering, at påvirkningen af vandhullet nær ejendommen vil være væsentlig negativ for den lokale bestand af Stor Vandsalamander og til en vis grad også den samlede funktionelle bestand, der formodes at være i området.

Derfor indsætter kommunen følgende vilkår, der kan kompensere for den negative påvirkning af en ynglebestand af Stor Vandsalamander, som projektet vurderes at ville have:

- **Forbedring af det aktuelle vandhul (indsat som vilkår 51)**
 - Der ryddes for vedplanter mod øst, syd og vest
 - Der foretages årligt en nænsom fjernelse af opvækst af vedplanter på de ryddede brinker

Og

- **Etablering af nyt vandhul (indsat som vilkår 52)**
 - Der etableres et nyt vandhul på 5-800 m², max. dybde 80-100 cm og bredhældning 1:5 eller fladere
 - Vandhullet placeres på vestsiden af det eksisterende levende hegn ca. 200 meter øst for ejendommen, og optimalt indenfor 500 meter fra eksisterende vandhul
 - Vandhullet placeres i umiddelbar tilknytning til det levende hegn, og det anbefales at lade vandhullet indgå i græsningsareal.

Da Lejre Kommune har vurderet at ophør af driftsformen omkring vandhullet kan have en væsentlig betydning for forekomsten af Stor Vandsalamander på

lokaliteten og lokalitetens egnethed som ynglested, er der stillet vilkår omkring afgræsning af mark 5-1.

Lejre Kommune har ikke kendskab til andre arter i området, der er beskyttet i henhold til Habitatdirektivets Bilag IV.

Øvrig natur i området

Når der ses bort fra søen umiddelbart øst for ejendommen, er der indenfor 1.000 meter af anlægget flere søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Beregninger viser at merdepositionen på disse søer ligger mellem 0,1-0,5 kg N/ha/år, hvilket er mindre end tålegrænsen på 1,0 kg N/ha/år, som miljøstyrelsen har sat for vilkår om afværgetiltag.

Lejre Kommunes samlede vurdering for de øvrige søer er, at det samlede anlægs påvirkning af vandhuller/søer med luftbåren ammoniak er ubetydelig i forhold til, hvad der tilføres vandhullerne med overflade- og øvre grundvand fra de omkringliggende arealer.

Der er ingen naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 kategori 1 eller 2 indenfor 1.000 meter af ejendommen. Det er Lejre Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil påvirke § 7 naturområderne med dets plante- og dyreliv negativt, og der stilles ingen vilkår i forhold til ammoniakbelastningen og § 7 områder.

Der er tre naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 kategori 3 i området omkring ejendommen. Der er et overdrev beliggende 850 m nord for ejendommen, en mose beliggende 1050 m øst for ejendommen og et lille overdrev beliggende 1400 m øst for ejendommen. Som det fremgår af ovenstående skema, er disse naturtypers nedre tålegrænser ikke overskredet med påvirkningen fra baggrundsbelastningen eller merdeposition. Det er derfor Lejre Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil påvirke naturområderne med dets plante- og dyreliv negativt, og der stilles ingen vilkår i forhold til ammoniakbelastningen.

International natur

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er EF-habitatområde H120 "Roskilde Fjord" og EF-fuglebeskyttelsesområde F105 "Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge Sø", som er beliggende 3,2 km fra ejendommen. Det internationale naturområde vil på grund af afstanden ikke blive påvirket af husdyrproduktionen på ejendommen. Dette begrundes med at overdrevet nord for anlægget ikke merbelastes med ammoniak. Som følge heraf vil naturområder længere væk heller ikke belastes med ammoniak fra ejendommen. Udvaskning af nitrat til beskyttede vandområder er vurderet i afsnit "nitrat til overfladevand".

Ammoniakemissionen fra ejendommen fastholdes via vilkår omkring dyreholdets størrelse og sammensætning, staldsystem og spalteskraber.

Lugt

Der er ca. 115 m fra staldanlægget til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Sæbyvej 26, 4070 Kirke Hyllinge). Nabobeboelsen er beliggende nordvest for anlægget, og den ejes ikke af ansøger. Afstanden er målt fra staldhjørne til hushjørne og da det digitale ansøgningsskema måler fra staldbygningernes centerpunkt, vil der være en forskel i de angivne afstande.

Nærmeste samlede bebyggelse og byzone er Kirke Hyllinge ca. 500 meter vest for anlægget.

Der er ingen boliger i landzone, samlet bebyggelse eller byzone, der ligger indenfor de beregnede lugtgeneafstande. Lovens beskyttelsesniveau for lugt er derfor overholdt.

For at begrænse lugtgenerne i området, er der stillet vilkår omkring dyreholdets størrelse og rengøring i stalde og omkringliggende arealer. Der er desuden stillet vilkår omkring udarbejdelse af handleplan, såfremt der skulle være større væsentlige lugtgener end forventet.

Støj

Ansøger har i nedenstående skema redegjort for støjklenderne på ejendommen.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	Stalde	Ca. kl. 04.00-23.00 alle dage.	Placeret inde i bygningerne
Foderblanding	På plansiloområdet	Ca. kl. 05.00-18.00 alle dage.	-
Malkeanlæg	Malkestald	Ca. kl. 04.00-23.00 alle dage.	Placeret inde i bygningen
Kørsel med maskiner	På hele ejendommen og på alle arealer	I højsæsonerne – hele døgnet. Resten af året indenfor normal arbejdstid	-

Ansøger oplyser at støjen fra anlægget forventes at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dBA). Der må dog

påregnes et vist støjniveau i forbindelse med markarbejdet i højsæsonerne, den forventes dog uændret i forhold til den nuværende produktion.

Lejre Kommune forventer på grund af afstanden til nabobeboelser ikke væsentlige støjgener fra ejendommen. Der er dog stillet vilkår omkring støjmålinger til eftervisning af at miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overholdt, såfremt der indgår - efter tilsynsmyndighedens vurdering - velbegrundede klager over støj.

Støv

Der kan forekomme støv fra kørsel med maskiner på og omkring ejendommen, særligt i forbindelse med høsten. Herudover kan der forekomme støv i forbindelse med håndtering af halm, og når der blandes foder på ejendommen. Det forventes dog, at støvgener ikke vil kunne påvirke omkringboende væsentligt, på grund af bygningernes placering i forhold til nabo.

Lejre Kommune stiller udelukkende vilkår om, at unødige væsentlige støvgener – vurderet af tilsynsmyndigheden – ikke må forekomme udenfor ejendommens areal.

Transport

Tung trafik til ejendommen samt almindelig personbiltransport sker ad Sæbyvej via Elverdamsvej. Interne transporter vil, hvor det er muligt, foregå på marker og markveje. Transportruter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning sker ligeledes hovedsageligt ad interne veje. Da udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, og der planlægges gylleudbringning med selvkørende udlægger på udbringningsarealerne i umiddelbar nærhed af gyllebeholderen i landzone, vurderes der ikke at være mærkbare gener i forbindelse med gylletransporterne. Der er i tabellen herunder regnet med traditionel udbringning af husdyrgødning, hvorved transporterne til gylleudbringning forøges med 82 kørsler. Såfremt der anvendes selvudlægger vil transporterne være væsentligt mindre, og der er således vurderet på en "worst-case"-situation.

Ansøger oplyser følgende transportmængder til og fra ejendommen før og efter udvidelsen.

Transporter årligt	Før udvidelse	Efter udvidelse	Tidsrum
--------------------	---------------	-----------------	---------

Flytning/udspredning af husdyrgødning Læs á gns. ca. 25 tons	40	122	Normalt i hverdagene og over så korte perioder som muligt
Afhentning af mælk	365	365	Kan forekomme hele døgnet
Halmtransporter	0	0	Hovedsageligt intern transport fra omkringliggende marker
Levering af foder	8-10	8-10	Normalt i hverdagene og normalt indenfor kl. 7-16
Sand til sengebåse	0	10	Normalt i hverdagene og normalt indenfor kl. 7-16
Levering af brændstof	12	12	Normalt i hverdagene og normalt indenfor kl. 8-16
Afhentning af døde dyr	12-20	12-24	Normalt i hverdagene og normalt indenfor kl. 8-16
Afhentning af tyrekalve	26	26	Normalt i hverdagene og normalt indenfor kl. 8-16
Slagtedyr	20-24	20-24	Normalt i hverdagene - Men kan forekomme hele døgnet.
Udsætning/hjemtagning af græssende dyr	5-10	5-15	Normalt i hverdagene
Diverse transporter: rengøringsartikler, reservedele og lign.	50	50	Normalt i hverdagene og normalt indenfor kl. 8-16
Diverse transporter (dyrlæge, konsulent og lign.). Bemærk: Kun persontransport	20-30	60-100	Normalt i hverdagene og normalt indenfor kl. 8-16
Transporter i alt	Ca. 600	Ca. 725	

For at begrænse transporterne fra ejendommen, stiller Lejre Kommune vilkår om, at gylletilførsel til gyllebeholder i landzone skal ske via trykledning, og at fraførsel af gyllen fra beholderen så vidt muligt skal ske med selvkørende udlægger.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

BAT-niveauet er ved anvendelse af Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT i gyllebaserede staldsystemer, Miljøstyrelsens "*Fastlæggelse af BAT- emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer*" og Normtal 2014 fra AU beregnet til ca. 1.587 kg N/år for produktionen. Den samlede ammoniakemission fra anlægget er i ansøgningen beregnet til ca. 1.587 kg NH₃/år. Dermed er BAT på stald og lager opfyldt. BAT-beregningen er vedlagt som bilag 3.

Da BAT-niveauet for ammoniakemission er overholdt, er der ikke redegjort for alternative miljøteknologier.

Øvrige forhold omkring BAT er beskrevet i de enkelte afsnit, og det vurderes samlet set, at der anvendes BAT på ejendommen.

Uheld og Risici

Ansøger oplyser følgende omkring risiko for uheld:

Beskrivelse af mulige uheld

- Der vil kunne forekomme uheld med spild af husdyrgødning, f.eks. ved flytning af gylle.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlæggene.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Olietanke kan springe læk.
- Gylletanke kan springe læk.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Der udarbejdes mindst 2 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietankene er godkendt og kontrolleres jævnligt.
- Gylletanke undergår lovpligtig beholderkontrol og der er gyllealarm på den eksisterende beholder.

Minimering af gene og forurening ved mulige uheld

- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og denne følges ved evt. uheld.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Lejre Kommune vurderer, at en beredskabsplan er et effektivt værktøj til begrænsning af miljøpåvirkninger i tilfælde af uheld. Det giver endvidere driftsherren en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Udarbejdelse af beredskabsplan vurderes som BAT. Lejre Kommune stiller derfor vilkår om, at der skal udarbejdes beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal ajourføres efter behov, dog mindst én gang årligt.

Management og egenkontrol

Ansøger oplyser følgende omkring management:

- Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan.
- Bedriftens eventuelle medarbejdere vil blive uddannet løbende gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner i staldene, såsom fodermaskiner, malkeanlæg mv.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Bedriften drives generelt efter retningslinjerne i "Godt landmandskab".

Ansøger har beskrevet følgende egenkontrol/dokumentation på ejendommen:

- Produktionsrapporter/Effektivitetskontrol (foder og produceret dyr) gemmes i 5 år.
- Dyrlægerapporter og forbrug af medicin gemmes 5 år.
- Gødningsregnskab udført af planteavlskonsulent gemmes i 5 år.
- Affaldskvitteringer gemmes i 5 år.

For at sikre at ejendommen drives i henhold til miljøgodkendelsens vilkår, stiller Lejre Kommune vilkår om dokumentation af ejendommens drift i overensstemmelse med ansøgers forslag. Der er desuden stillet vilkår omkring logbog for drift og evt. driftsstop af spalteskraber og manuel skrabning.

Driften af udbringningsarealerne

Generelt

Der er 173,75 ha ejet og forpagtet udbringningsareal tilhørende ejendommen. Derudover er der aftale om udbringning af 96 DE husdyrgødning på arealerne

tilhørende Hjørnegårdsvej 1, 4070 Kirke Hyllinge. Dermed udbringes 266,2 DE på ejendommens ejede og forpagtede arealer.

Standardsædskiftet for denne type produktion er sædskifte K2. Ansøger har valgt sædskifte K6 med 35-44 % græs eller kløvergræs og et udvaskningsindeks på 92. Da der er valgt et andet sædskifte end standardsædskiftet, er der stillet vilkår hertil.

Alle ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer, i alt 173,75 ha, ligger i Lejre Kommune i oplandet til Roskilde Fjord, indre del.

Der udbringes ikke slam eller andet affald på udbringningsarealerne.

Fosfor

173,75 ha er beliggende i oplandet til fosforoverbelastet Natura 2000 områder. Da der ikke er fremsendt fosfortal i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse, er arealerne på lerjord indplaceret i P-klasse 3 (117,84), mens sandjorder er indplaceret i fosforklasse 0 (55,18 ha). 0,83 ha af udbringningsarealerne er lavbundsarealer indplaceret i fosforklasse 2.

Der udbringes 21,9 kg fosfor/ha/år, og afgrøderne fjerner 23,8 kg P/ha/år. Der er dermed et fosforunderskud på arealerne på 1,9 kg P/ha/år, og kravet til det maksimale fosforoverskud på arealerne er overholdt. Det ansøgte projekt vil ikke bidrage til en fosforforøgelse i jordpuljen i godkendelsesperioden, ligesom projektet ikke vil bidrage til forøget fosforudvaskning til Roskilde fjord, indre del.

For at sikre at der ikke tilføres mere fosfor end der fjernes med afgrøderne, er der stillet vilkår om, at der maksimalt må udbringes 1,53 DE kvæggylle og dybstrøelse årligt, på ejede og forpagtede arealer. Der er desuden stillet vilkår om, at 96 DE kvæggylle skal overføres til aftalearealer.

Nitrat

Alle ejendommens arealer ligger i nitratklasse 3, og som følge deraf skal udvaskningen fra udbringningsarealerne svare til et husdyrtryk på maks. 0,7 DE/ha. Da ejendommen er økologisk drevet med sædskifte K6, kan der uden yderligere tiltag udbringes 1,53 DE/ha uden at udvaskningen overskrider den tilladte maksimale udvaskning.

Der produceres årligt ca. 26.031 kg N i husdyrgødningen og ca. 10.037 kg N afsat ved afgræsning. Ca. 9.450 kg N udbringes på aftalearealer. De resterende 26.619 kg N udbringes/afsættes på ejede eller forpagtede arealer.

Der er beregnet en kvælstofudvaskning fra husdyrgødningen på 18,1 kg N/ha/år. Den maksimalt tilladte udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealerne er beregnet til 42,6 kg N/ha/år. Udvasningen fra et tilsvarende plantebrug er beregnet til 35,8 ha, og husdyrgødningen bidrager således med en udvaskning på -17,7 kg N/ha/år.

Husdyrtrykket i oplandet til Roskilde Fjord, indre del, er faldende i perioden 2007-2014. Da udvaskningen fra husdyrgødningen udgør mindre end udvaskningen fra et tilsvarende plantebrug, og husdyrtrykket i oplandet er faldende, vurderes husdyrproduktionen ikke at påvirke Roskilde Fjord, indre del, negativt.

For at fastholde ansøger på forudsætningerne for beregningen i kvælstoftilførsel til arealerne, stilles der vilkår om at der maksimalt må udbringes 1,53 DE/ha på udbringningsarealerne, og at der skal afsættes 96 DE husdyrgødning til arealer med aftale om overførsel af husdyrgødning.

For at husdyrproduktionen ikke skal overskride den maksimalt tilladte kvælstofudvaskning indenfor nitratklasse 3, er der desuden stillet vilkår om et sædskifte med et udvaskningsindeks på maksimalt 92.

Grundvand

Udbringningsarealerne ligger ikke i nitratfølsomme indvindingsområder. Der er derfor ikke risiko for forurening af grundvandet, og der stilles ikke vilkår hertil.

Lejre Kommunes samlede vurdering

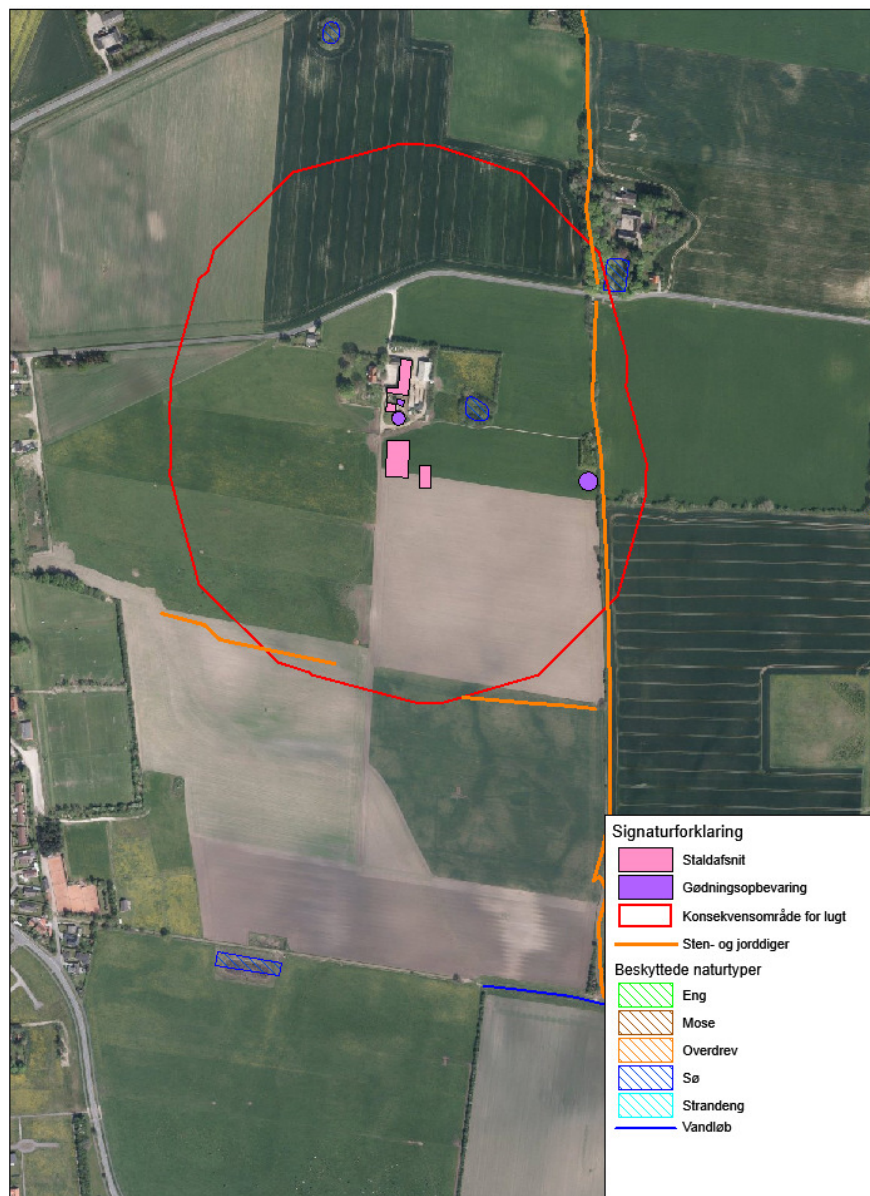
Lejre Kommune vurderer, at husdyrproduktionen på Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge kan drives som ansøgt og med de stillede vilkår uden at påvirke omkringliggende natur og miljø væsentligt.

Det er Lejre Kommunes generelle vurdering, at driftsherren gennem den beskrevne drift, god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdrift m.m. samt overholdelse af de stillede vilkår vil overholde kravet om anvendelse af BAT i produktionen.

Bilag 1 Situationsplan

Bilag 2 – Lugtkonsekvensområde, 285 meter

Bilag 3 - Beregning af gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

**Ansøgning om miljøgodkendelse:
sæbyvej 28, Kirke Hyllinge**

Stald		StaldID	nyt eksiste.	Art/type	Antal	gødning	Standard	Vægt/alder			Græs			gødningsproduktion	
								Ind	Ud	Faktor	Indenfor	Udenfor	I alt	Faktor	tons gylle / dybstr.
Velfærdsstald	Småkalv, tung r.	ST-236669	nyt	Årsmåkalve	55	1,89	0-6	0	6	1,00	0	0	0	1,0000	103,84
Velfærdsstald	Tyrekalve	ST-236669	nyt	Tyrekalve	110	0,96	0-6	40	60	0,08	0	0	0	1,0000	8,39
Kostald	Malkekøer, tung	ST-216539	eks	Årskøer	180	29,24	1				3	0	3	0,7500	3.947,40
Kostald	kvier, tung r	ST-216539	eks	Årskvier	20	6,44	6-27	21	23	1,18	3	0	3	0,7500	114,35
Kostald	kvier, tung r	ST-216537	eks	Årskvier	55	6,44	6-27	6	21	0,90	6	0	6	0,5000	159,08
Kostald	kvier, tung r	ST-216537	eks	Årskvier	80	5,52	6-27	6	21	0,90	6	0	6	0,5000	198,33
Velfærdsstald	kvier, tung r	ST-236669	nyt	Årskvier	5	5,52	6-27	23	24	1,23	0	0	0	1,0000	34,06
Velfærdsstald	malkekøer	ST-236669	nyt	Årskøer	20	15,68	1				3	0	3	0,7500	235,20
samlet gødningsproduktion															4.220,83
ekstra til opbevaring															633,12
i alt til opbevaring															4.853,95
Opbevaringskapacitet															5.100,00
Opbevaringskapacitet (måneder)															12,61
direkte udbringning															498,6394
opbevaring på møddingsplads															81,17

#VALUE!

09-03-2015 09:02

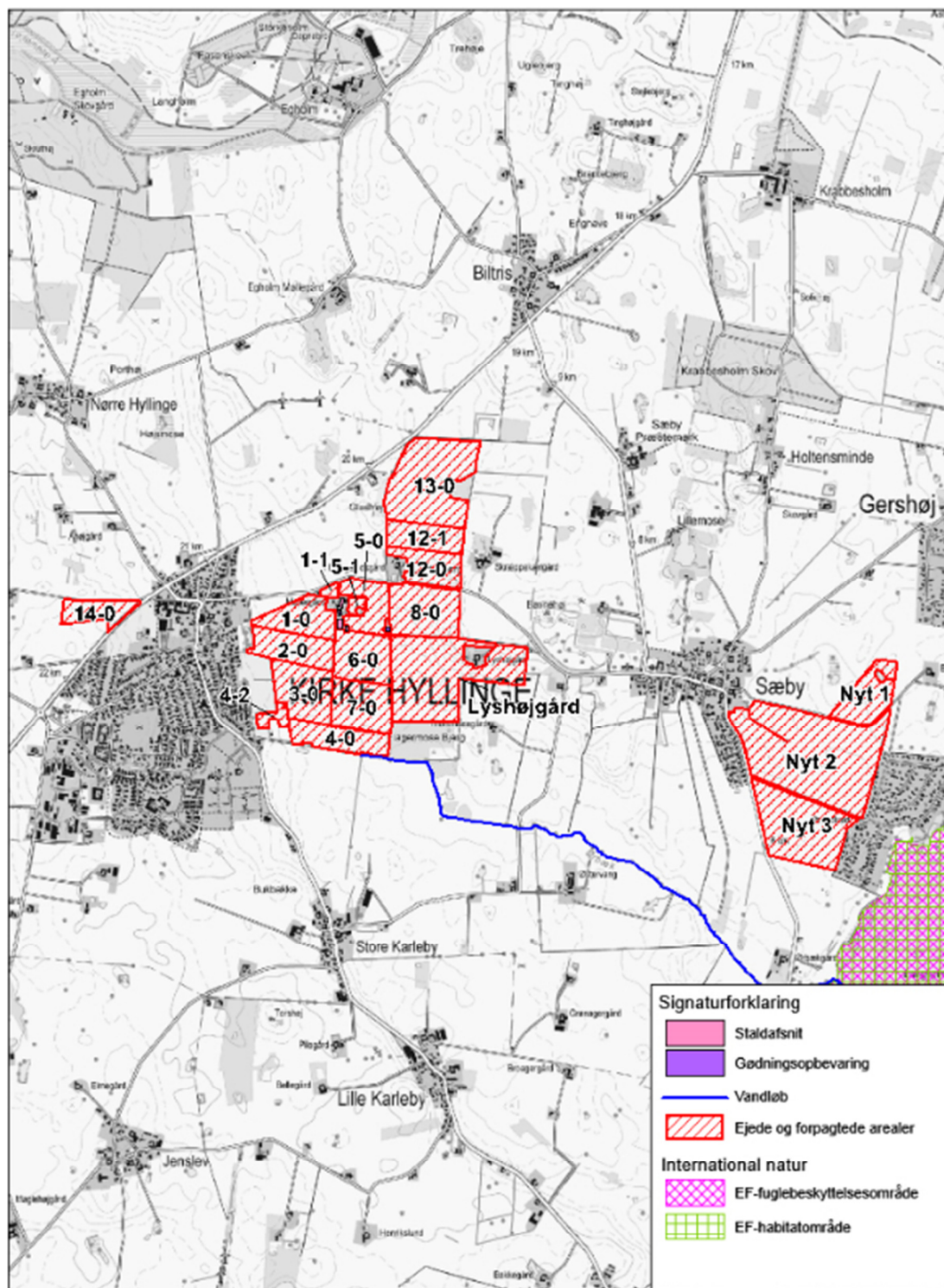
Bilag 4 – Beregning af BAT-niveau for ammoniakemission

Ansøgning om miljøgodkendelse:
sæbyvej 28, Kirke Hyllinge

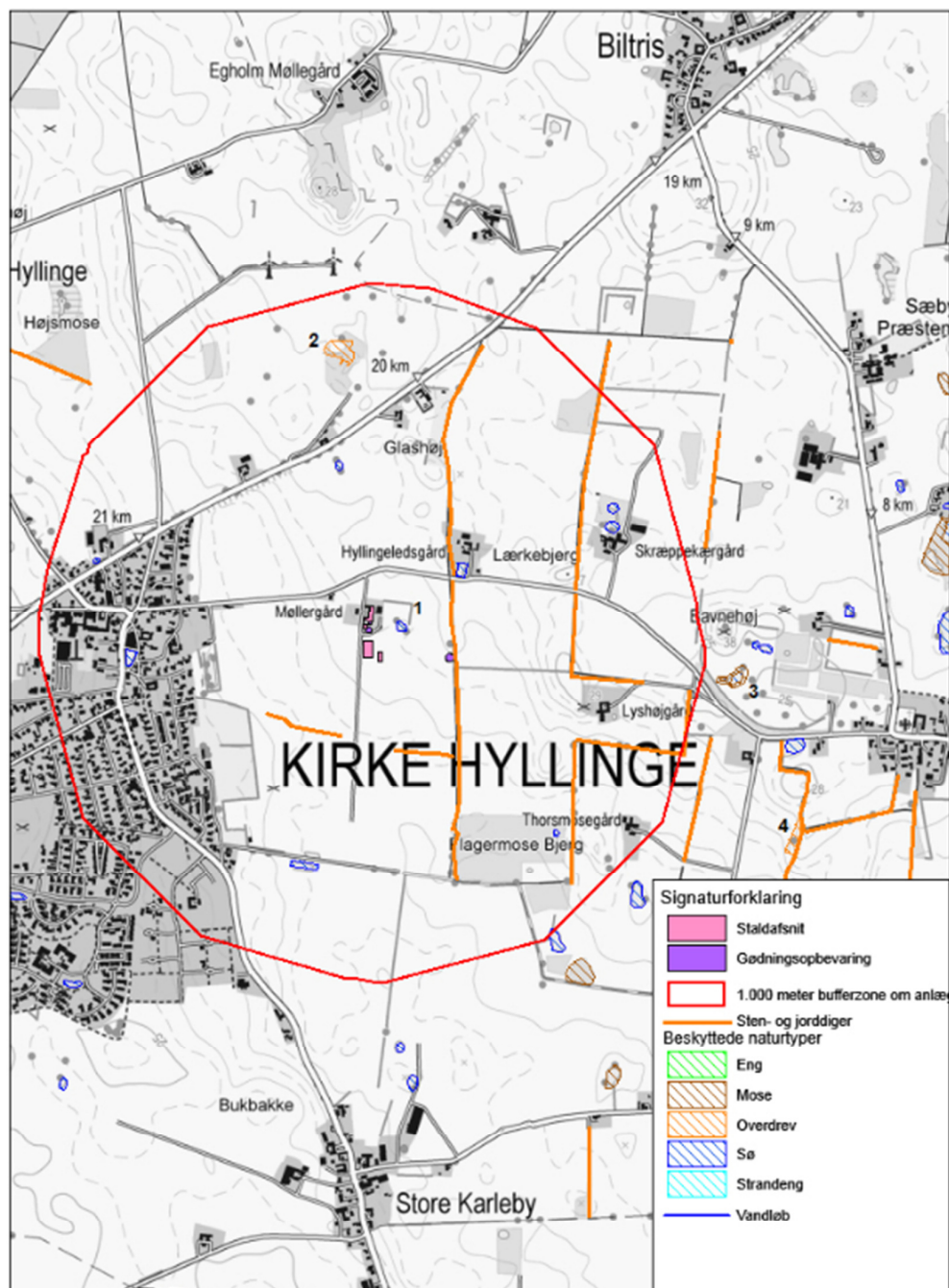
Stald		StaldID	nyt eksiste.	Art/type	Antal	Tab	Standard	Vægt/alder			Græs			NH3 emission	
								Ind	Ud	Faktor	Indenfor	Udenfor	I alt	Faktor	Kg N/år
Velfærdsstald	Småkalv, tung r.	ST-236669	nyt	Arssmåkalve	55	2,42	0-6	0	6	1,00	0	0	0	1,0000	132,95
Velfærdsstald	Tyrekalve	ST-236669	nyt	Tyrekalve	110	1,06	0-6	40	60	0,08	0	0	0	1,0000	9,26
Kostald	Malkekøer, tung	ST-216539	eks	Årskøer	180	7,31	1				3	0	3	0,7500	986,85
Kostald	kvier, tung r	ST-216539	eks	Årskvier	20	3,99	6-27	21	23	1,18	3	0	3	0,7500	70,85
Kostald	kvier, tung r	ST-216537	eks	Årskvier	55	3,99	6-27	6	21	0,90	6	0	6	0,5000	98,56
Kostald	kvier, tung r	ST-216537	eks	Årskvier	80	3,15	6-27	6	21	0,90	6	0	6	0,5000	113,18
Velfærdsstald	kvier, tung r	ST-236669	nyt	Årskvier	5	3,99	6-27	23	24	1,23	0	0	0	1,0000	24,62
Velfærdsstald	malkekøer	ST-236669	nyt	Årskøer	20	10,04	1				3	0	3	0,7500	150,60
BAT-krav, jf. MSTs vejledning og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bilag 3, tabel 2															1.586,87
Samlede emission fra anlæg															1.586,80
BAT-krav - samlet emission fra anlæg															0,07

#VALUE!
09-03-2015 09:04

Bilag 5 Oversigtskort – Ejede og forpagtede arealer

Bilag 6 Beskyttede naturtyper indenfor 1000 meter fra anlægget

Bilag 7 Notat om mulige afværgevilkår, Sæbyvej 28, 4070 Kirke Hyllinge

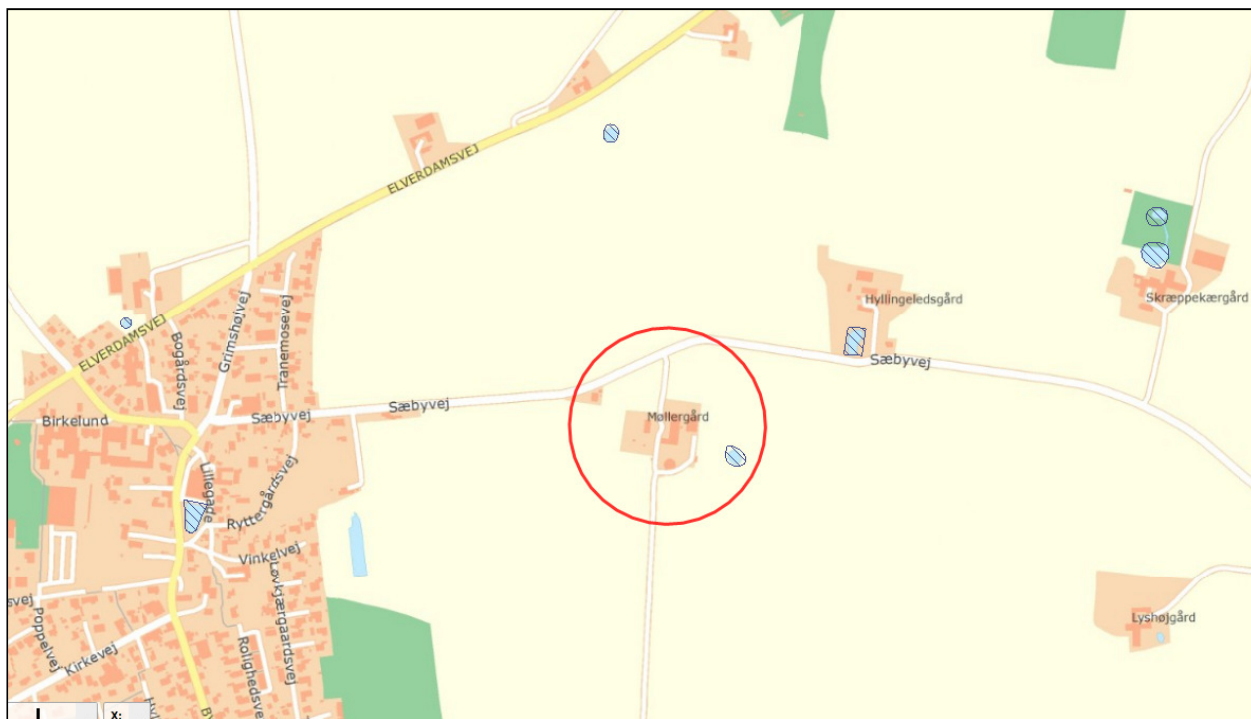
Notatet udarbejdes i forbindelse med udvidelse af husdyrbruget på nævnte ejendom. Udvidelsen vil afstedkomme en forøget emission af N-ammoniak.

Redegørelse

Omkring ejendommen (se Kort 1) findes en række §3-beskyttede og mulige levesteder for Bilag IV-padder (Spidssnudet Frø og/eller Stor Vandsalamander). Det drejer sig hovedsageligt af vandhuller, der er beliggende i forbindelse med beboelse eller ganske tæt på det.

Der er lavet depositionsregninger på naturområderne i forhold til merdepositionen fra det udvidede dyrehold. Alle naturområder, bortset fra vandhullet beliggende umiddelbart øst for produktionsanlægget på Sæbyvej 28, modtager en merdeposition der er mindre end 1 kg N-ammoniak/ha/år.

Vandhullet øst for ejendommen modtager en merdeposition på 5,6 kg N-ammoniak /ha/år. Det er besigtiget af kommunen i 2014. De lysåbne partier rummer rig forekomst af vandplanter; bl.a. Vandranunkel. Vandhullet er desuden d. 8. april 2015 af AGLAJA.

Kort 1. Beliggenheden af ejendommen på Sæbyvej 28 og omkringliggende §3-vandhuller. Vandhullet, der modtager en merbelastning på 5,6 kg N/ha/år, er markeret med rød cirkel sammen med ejendommen.

Besigtigelse 2015

Vandhullet fremstår ved besigtigelse i april som i moderat til ringe naturtilstand. Der er overskygget på alle bredarealer af ældre vedplanter, stedvist af krat. Vandoverfladen er flere steder dækket af store flager af alge-/bakteriebelægninger. I det sydvestlige hjørne er der gravet/frilagt et tilløb. Vandet er på denne tid af året koldt pga. det ringe lysindfald.

Ved ketchning konstateres et overraskende rigt og varieret vandinsektliv samt en meget stor bestand af Stor Vandsalamander. På kort tid indfangedes forskellige steder i vandhullet minimum 50 individer af Stor Vandsalamander. Lille Vandsalamander blev også registreret.

På trods af, at vandhullet umiddelbart vurderet er i dårlig naturtilstand, må bestanden have væsentlig ynglesucces, siden de tilvander vandhullet så talrigt, som tilfældet er. Det formodes ligeledes, at bestanden overvintrer i tilknytning til ansøgers landbrugsejendom og andre nærliggende beboelser.

Ved besigtigelse blev ejer ansøger præsenteret for en han i yngledragt af Stor Vandsalamander og fik rådgivning omkring, hvordan han kunne forbedre kvaliteten i vandhullet.

Vandhullerne i området er ikke tætliggende. Det nærmeste vandhul findes godt 250 meter nordøst for vandhullet ved Sæbyvej 28. Derudover er der mere end 500 meter til de nærmest beliggende vandhuller. Det vil være sandsynligt, at arten også findes i et-flere af disse.

2014

2015

Vandhullet i sommeren 2014 med rig forekomst af Vandpeberrod og Vandranunkel.

Vandhullet primo april 2015 med uklart vand og alge-/bakteriebelægninger på vandet.

Han af Stor Vandsalamander i yngledragt, primo april 2015.

Vurdering

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at det ved en merbelastning på $> 1 \text{ kg N/ha/år}$ ikke udelukkes, at der vil ske en påvirkning af levesteder for Bilag IV-padder. Selve vandhullerne er for de flestes vedkommende ikke sig selv følsomme for N-ammoniak og har ingen fastsat tålegrænse.

Ved en belastning på mere end 1 kg N/ha/år er der derimod mulighed for bredvegetationen vil ændres som følge af næringsberigelsen. Dette kan medføre en væsentlig øget tilgroning af bredzonen, hvilket vil påvirke ynglebetingelserne for padderne i vandhullet.

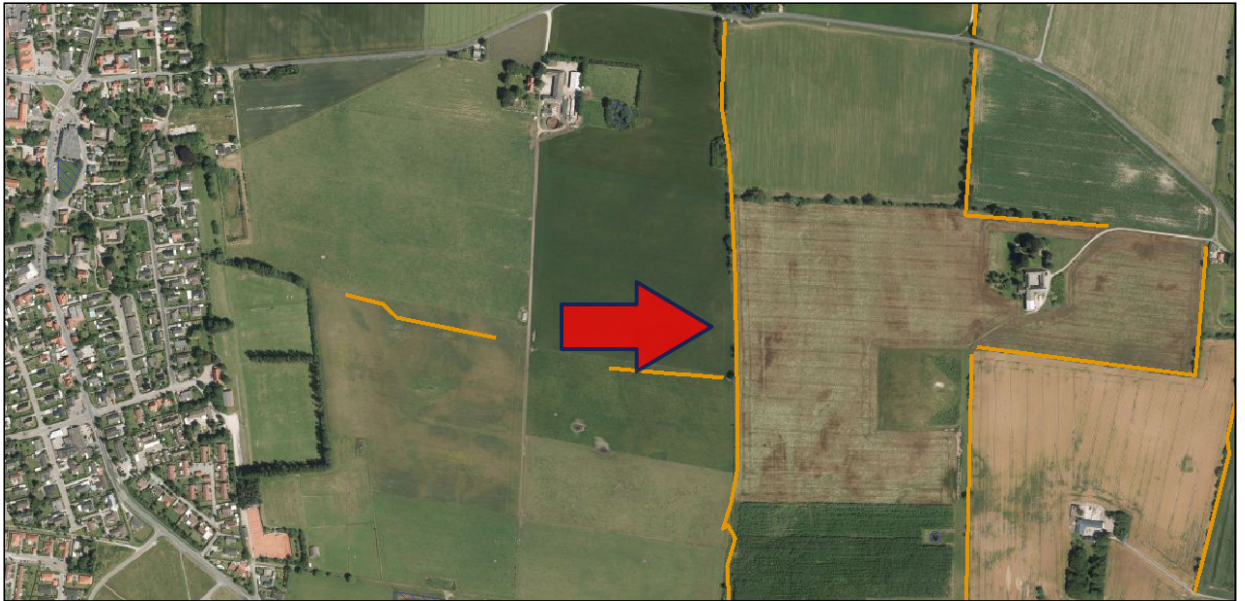
Da vandhullerne i området ikke er tætliggende og da de ikke er forbundet meget levende hegn eller lignende, vurderes det, at paddernes vandring i området er begrænset. Der er derfor vigtigt i første omgang at opretholde de enkelte bestande, men også at give dem mulighed for i højere grad at vandre mellem mulige ynglelokaliteter og rasteområder.

Det er kommunens vurdering, at påvirkningen af vandhullet nær ejendommen på Sæbyvej 28 vil være væsentlig negativ for den lokale bestand af Stor Vandsalamander og til en vis grad også den samlede funktionelle bestand, der formodes at være i området.

Derfor indsætter kommunen følgende vilkår, der kan kompensere for den negative påvirkning af en ynglebestand af Stor Vandsalamander, som projektet vurderes at ville have.

Afværgenvilkår

- Forbedring af det aktuelle vandhul
 - Vandhullet ryddes for vedplanter mod øst, syd og vest.
 - Der foretages oprensning af slam og stød fra vandhullet i ca. 50% af vandhullet udstrækning og mod øst etableres en bredhældning på 1:5 eller fladere.
 - Der foretages regelmæssig rydning og oprensning af 50% af vandhullet hver 8-10 år. Vandhullet må ikke uddybes og der må ikke skabes bredder, der er stejle.
- Etablering af nyt vandhul
 - Der etableres et nyt vandhul på 5-800 m², max. dybde 80-1000 cm og bredhældning 1:5 eller fladere. Vandhullet bør placeres i forbindelse med det beskyttede jord-/stendige, der forløber øst for ejendommen i retningen nord-syd (se Kort 2). Placeringen skal være på vestsiden af diget og så langt fra anlægget, at totaldepositionen er mindre end 1,0 kg N/ha/år.

Kort 2. Erstatningsvandhullet bør placeres på vestsiden af det dige, der er markeret på kortet.

14. april 2015
Egil Plöger
AGLAJA.dk

Bilag 8 Gefions høringssvar vedr. afværgeforanstaltninger i forhold til Bilag IV-arter

Lejre Kommune
Byg og Miljø
Møllebjergervej 4
4330 Hvalsø

Sorø den 24. april 2015

Vedr. Afværgevilkår i forhold til bilag IV arter. Sæbyvej 28, 4070 Kr. Hyllinge.

Lejre Kommune har den 15. april 2015 fremsendt revideret notat om afværgevilkår for bilag IV arter i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af malkekvæget på ejendommen.

Gefion har via husdyrgodkendelse.dk fremsendt ammoniakberegninger, der viser, at en nærliggende § 3 sø vil modtage et merbidrag på 5,6 kg ammoniak/ha/år.

I kommunens notat vedr. afværgevilkår fremgår det, at der i § 3 søen er en meget stor bestand af Stor Vandsalamander, at vandhuller for de flestes vedkommende ikke i sig selv er følsomme for ammoniak, og ikke har en fastsat tålegrænse.

Det fremgår også, at der ved en merbelastning på mere end 1 kg N/ha/år er mulighed for at bredvegetationen kan ændres som følge af næringsberigelsen. Der er ikke taget stilling til, hvilken tålegrænse den konkrete bredvegetation har, men det er pointeret, at merbelastningen kan medføre en væsentlig øget tilgroning af bredzonen, hvilket vil påvirke ynglebetingelserne for padderne i vandhullet.

Det fremgår desuden af notatet, at vandhullet allerede ER meget tilgroet, og at det på alle bredarealer er overskygget af ældre vedplanter og krat. Det fremgår også, at vandhullet er i moderat til ringe naturtilstand. På trods af dette blev der ved besigtigelse i april 2015 fundet en meget stor bestand af Stor Vandsalamander, samt et overraskende rigt og varieret vandinsektliv.

Jf., Miljøstyrelsens wiki-vejledning på området, så er det en forudsætning for vilkårsstillelse eller afslag, at der kan påvises en **direkte sammenhæng** mellem projektet og påvirkningen af den pågældende arts yngle- og rasteområde.

Jf. kommunens notat, er der **mulighed** for at bredvegetationen kan ændres. Det at der er mulighed for en ændring, er efter vores opfattelse IKKE det samme som at der ER en direkte sammenhæng mellem ammoniaktilførslen, og bilag IV artens yngle- og rasteområde. Vi mener ikke, at kommunen har godtgjort, at den tilgroning, der allerede er, vil blive så meget værre, at der er en direkte negativ påvirkning af paddernes yngle- og rasteområder.

Lejre Kommune har i foråret 2014 besigtiget vandhullet og har i den forbindelse bl.a. udtalt *"Det er vores vurdering, at den primære årsag til at stor vandsalamander er tilstede og har ynglesucces i vandhullet er ejendommens driftsform og arealdisponeringen omkring vandhullet. Vandhullet er et typisk vandsalamander-levested. Et (tidligere) kreaturvandingssted med græssede, ugødskede, usprøjtede arealer omkring til fødesøgning og sommerophold, træopvækst og henfaldne gamle træer til vinterhiet, og uden tilledning af markdræn mv "*.

Kommunen har endvidere udtalt *"Det vil endda være muligt at forbedre levestedet ved at sørge for bedre lysforhold ved vandhullet ved **nænsom fjernelse** af buske og træer på syd- og vestsiden af vandhullet. Kommunen vil meget gerne være behjælpelig med rådgivning omkring sådanne tiltag, hvis ejer er interesseret i at gøre en sådan indsats.*

Det er dog vigtigt at understrege, at kommunen ikke kan stille vilkår i husdyrudvidelsen om, at ejendommen skal gøre tiltag for at forbedre levestedet for stor vandsalamander. "

På baggrund af ovenstående forekommer det enddog meget vidtgående, at stille vilkår om både forbedring af den eksisterende lokalitet, samt et erstatningsvandhul.

Det kan endvidere undre, at kommunens vurdering i første omgang førte til forslag om nænsom fjernelse af buske og træer på syd- og vestsiden af vandhullet. I afværgevilikåren skal vandhullet **ryddes** for vedplanter mod øst, syd og vest, der skal **graves** slam og stød op af vandhullet, og bredden skal modificeres. Opgravningen af vandhullet må desuden betragtes som en ændring af vanddelen af vandhullet. Eftersom vandhullet ikke har en fastsat tålegrænse, og højst sandsynlig ikke er kvælstofbegrænset, er en regulering af dette langt ud over, det der kunne forlanges, som følge af en ammoniakpåvirkning.

Det er vores vurdering, at de foreslåede vilkår er alt for vidtgående, og at en så voldsom ændring og modificering af et velfungerende vandhul vil have en

langt større negativ påvirkning end ammoniaknedfald på en tynd række træer og buske langs med vandhullet, som i sig selv ikke er kvælstoffølsomt.

Det er også vores vurdering, at der ikke er hjemmel til at stille vilkår om etablering af et nyt vandhul.

Afslutningsvis, vil vi anføre, at de vilkår, der er stillet slet ikke er proportionale med den påvirkning, det ansøgte projekt eventuelt måtte have på det nærliggende vandhul. Det er vores opfattelse, at driften af ejendommen, med afgræsning af arealerne umiddelbart omkring vandhullet, samt det faktum, at der ikke sprøjtes med pesticider, er af langt større betydning for paddernes yngle- og rasteområde end en merbelastning af ammoniak på bredvegetationen. Samme konklusion blev for øvrigt anført af kommunen i den tidligere nævnte udtalelse.

Ansøger er dog indstillet på at en nænsom fjernelse af en del af bredvegetationen kan være en mulighed, og at dette bør foregå i samarbejde med kommunen.

Vi vil anmode Lejre Kommune om at tage stilling til dette brev, samt forholde sig til Miljøstyrelsens vejledning på området. Vi er dog ikke indstillet på at dette skal påvirke sagsbehandlingstiden for miljøgodkendelsen, da det er af største vigtighed, at denne meddeles til den aftalte tid – eller som minimum inden den 19. maj 2015.

Med venlig hilsen

Ann R. Frost
Arbejdsmiljøkonsulent/Miljøkonsulent
Mobil: 21 65 72 31
af@gefion.dk

**Bilag 9 Lejre Kommunes bemærkninger til Gefions høringssvar vedr.
afværgeforanstaltninger i forhold til Bilag IV-arter**

Gefion
Att. Ann R. Frost
Arbejdsmiljøkonsulent/Miljøkonsulent

Lejre Kommune
Møllebjergvej 4
4330 Hvalsø
T 4646 4646
F 4646 4615
H www.lejre.dk

Rikke Milbak
Center for Byg &
Miljø
D 4646 4957
E rimi@lejre.dk

Dato: 6. maj 2015
J.nr.: 13/21215

Gefion har i brev af 24. april 2015 vedr. afværgevilkår i forhold til bilag IV arter ved Sæbyvej 28, 4070 Kr. Hyllinge udbedt sig kommunens kommentarer til en række punkter.

Lejre Kommune har bedt konsulentfirmaet AGLAJA undersøge forekomsten af bilag IV-arten stor vandsalamander ved ejendommen, samt vurdere indvirkningen af den ansøgte udvidelse af ejendommen, herunder komme med forslag til fornødne afværgeforanstaltninger. Vurderingerne fremgår af notat af 14. april 2015, som er fremsendt til Gefion den 15. april 2015.

Lejre Kommune ser overordnet ingen grund til at anfægte konsulentfirmaets vurdering, men erkender at notatet burde have været ledsaget af kommunens supplerende bemærkninger.

Vedr. kommunens vurdering af levestedet

Ved vurderingen af påvirkningen af levestedet skal kommunen jf. miljøstyrelsens vejledning inddrage både mer- og totalbelastningen af det pågældende område med ammoniak fra det ansøgende husdyrbrug, og denne belastning skal sammenholdes med baggrundsbelastningen med kvælstof af området, samt områdets følsomhed overfor ammoniakbelastning.

Ved den ansøgte husdyrudvidelse vil merbelastningen af N/ha/år være 5,6 kg, hvilket er væsentligt højere end niveauet på 2,8 kg i den oprindelige

ansøgning, som kommunen tidligere har udtalt sig på baggrund af i mail af 26. maj 2014. Ved det daværende niveau fandt kommunen ikke grundlag for at antage, at merpåvirkningen ville give anledning til en ændring af levestedet for stor vandsalamander, og kunne således ej heller stille vilkår om forbedring af levestedet. Gefion refererer til kommunens udtalelse i skrivelse af 24. april 2015.

Lejre Kommune anser ikke længere disse vurderinger som gyldige, da grundlaget for vurderingerne (merpåvirkningen) er væsentligt ændret, idet en merbelastning som i den nuværende ansøgning (5,6 kg N/ha/år) kan udgøre en væsentlig merpåvirkning af levestedet for stor vandsalamander. På den baggrund har kommunen søgt specialistviden fra konsulentfirmaet AGLAJA.

Vedr. vurderingen af påvirkningen af levestedet, så har kommunen lagt til grund at merdepositionen til levestedet i medfør af den ansøgte udvidelse er 5,6 kg N/ha/år, og at totaldepositionen fra ejendommen er 9,1 kg N/ha/år, svarende til en forøgelse af ammoniakdepositionen med 260 % (fra 3,5-9,1 kg N/ha/år).

Baggrundsbelastningen i området er 10,1 kg N/ha/år (jf. Miljøportalens kortlag), hvilket for det pågældende levested betyder at den samlede belastning forøges fra 13,6 kg N/ha/år til 19,2 kg N/ha/år.

Tålegrænsen for danske søer og moser er 5-25 kg N/ha/år jf. DCE. Der findes ingen opgørelse over tålegrænsen for stor vandsalamanders levesteder, men i DCE-rapport nr. 88 fra 2014 vedr. levestedsvurderinger for stor vandsalamander fremgår det, at forurening og overskygning er de væsentligste trusler for artens levesteder.

Det er kommunens vurdering, at levestedet for nuværende ikke er i en god tilstand, idet vandsalamander normalt stiller høje krav til levestedet. Da vandhullet ved ejendommen på nuværende tidspunkt vurderes at være i ubalance næringsmæssigt (forekomst af store flager af alge-/bakteriebelægninger ved besigtigelse den 8. april 2015) og bredzonen er betydeligt tilgroet, er det kommunens vurdering at der med den ansøgte udvidelse/mertilførsel af ammoniak via luften er grundlag for at vurdere, at næringsbalancen i vandhullet vil tippe, og at det desuden vil give anledning til yderligere tilgroning af bredzonen.

Vores konsulent har vurderet, at levestedet er væsentligt for opretholdelsen af den økologiske funktionalitet for arten i området, og at der kun vurderes at være ringe spredningsmuligheder til andre vandhuller i området.

Det er altså kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse og den deraf følgende merbelastning af levestedet med ammoniakdeposition vil påvirke levestedet for stor vandsalamander i en negativ retning, hvorfor kommunen skal stille skærpede vilkår til beskyttelse af arten i tilladelsen, som det fremgik af naturnotat af 14. april 2015.

Vedr. vilkårsstillelsen

Lejre Kommune har på baggrund af Gefion's henvendelse revurderet de opstillede skærpede vilkår, og kan medgå at de foreslåede forbedringer af det eksisterende vandhul er vidtgående. Kommunen er derfor indstillet på at ændre dette til vilkår om tilbagevendende nænsom fjernelse af en del af bredvegetationen, så soleksponeringen til vandhullet sikres.

Idet det ikke kan udelukkes at, merpåvirkningen af vandhullet med ammoniak vil tippe næringsbalancen i vandhullet til ugunst for stor vandsalamander, er det Lejre Kommunes vurdering, at der som en afværgeforanstaltning skal etableres et erstatningsvandhul.

Da høringsfristen endnu ikke er udløbet vil kommunen afvente eventuelle høringsvar fra naboer, som kan eventuelt give anledning til en revurdering af vilkårene. Det er dog umiddelbart forventningen, at kommunen i den endelige afgørelse vil stille flg. skærpede vilkår til beskyttelse af stor vandsalamander.

1. Forbedring af det eksisterende vandhul

- Der ryddes for vedplanter mod øst, syd og vest
- Der foretages årligt en nænsom fjernelse af opvækst af vedplanter på de ryddede brinker

og

2. Etablering af nyt vandhul

- Der etableres et nyt vandhul på 5-800 m², max. dybde 80-100 cm og bredhældning 1:5 eller fladere
- Vandhullet placeres på vestsiden af det eksisterende levende hegn ca. 200 meter øst for ejendommen, og optimalt indenfor 500 meter fra eksisterende vandhul
- Vandhullet placeres i umiddelbar tilknytning til det levende hegn, og det anbefales at lade vandhullet indgå i græsningsareal.

Vi håber, at I er tilfredse med kommunens besvarelse på denne dialog, men som nævnt, så er høringsfristen endnu ikke er udløbet, og I vil derfor have mulighed for at komme med et høringsvar inden fristen udløb i morgen den 8. maj.

Med venlig hilsen

Rikke Milbak
Naturmedarbejder